

INVEST SWEDEN

Investeringsöversikt 2010

Investeringar i den globala och svenska ekonomin

Fastställt av Invest Swedens generaldirektör 2011-04-13, dnr 2011/71-00

Kontaktperson:

Magnus Runnbeck, Strategi & Utredning, Invest Sweden.

Telefon: +46 8 402 78 81. Mobiltelefon: +46 70 269 74 60. E-post: magnus.runnbeck@investsweden.se

Utvecklingen av internationella investeringar

- De internationella investeringarna stagnerade 2010
- Kraftig nedgång i Europa och Sverige
- Förväntad återhämtning 2011

Globalt

I kölvattnet av finanskrisen och en djup och världsomfattande ekonomisk nedgång föll de internationella investeringarna* med 16 procent 2008 och ytterligare 37 procent 2009. Företagens investeringar i ny kapacitet och expansion skrinlades som en reaktion på snabbt vikande marknader och osäkerhet om framtiden. Företagsförvärven avstannade i brist på finansiering, för såväl industriella aktörer som riskkapitalbolag. Nedgången ägde rum på bred front och i endast ett fåtal länder ökade de utländska investeringarna under perioden.

Världsekonomin återhämtade sig under 2010 med en tillväxt på 5,0 procent, men tillväxten är ojämnt fördelad med en svag utveckling i OECD-länderna och en stark utveckling i ekonomierna i framförallt Asien och Latinamerika. Utvecklingen i flera europeiska länder kännetecknas av en hög och snabbt växande offentlig skuldsättning som under året krävt akuta insatser av EU. I ett bredare perspektiv finns en oro över vad den statsfinansiella situationen bland länderna i euroområdet får för konsekvenser för den gemensamma valutan. Den offentliga skuldsättningen är i fokus också i USA, där tillväxten tog fart under 2010. I Japan såg det ekonomiska läget bättre ut än på många år, men naturkatastroferna i mars 2011 har drastiskt förändrat förutsättningarna. Tillväxten i världsekonomin drevs under året i stor utsträckning av BRIK-länderna, främst Kina, och många andra tillväxtekonomier.

Trots att den ekonomiska utvecklingen överlag har varit positiv under året visar preliminär statistik att de

globala investeringarna kommer att uppgå till 1 122 miljarder USD för 2010, vilket är på samma nivå som 2009. Det innebär att investeringarna ligger 25 procent under nivåerna före krisen, på ett genomsnitt av nivåerna under åren 2005-2007, och närmare 40 procent under rekordåret 2007.

Internationella investeringar

2010, utländska investeringar i regioner och länder

	Miljarder USD	Procent
Världen	1 122,0	+1%
Industriländer	526,6	-7%
USA	186,1	+43%
Japan	2,0	-83%
EU	289,8	-20%
Danmark	6,3	-19%
Finland	2,6	+3%
Frankrike	57,4	-4%
Irland	8,4	-66%
Italien	19,7	-36%
Nederländerna	-24,7	-192%
Polen	10,4	-9%
Spanien	15,7	+4%
Storbritannien	46,2	+1%
Sverige	5,3	-52%
Tyskland	34,4	-4%
Utvecklingsländer	595,4	+9%
Ryssland	39,7	+2%
Asien	333,6	+10%
Kina	101,0	+6%
Hongkong	62,6	+29%
Indien	23,7	-32%
Singapore	37,4	+123%
Latinamerika	141,1	+21%
Brasilien	30,2	+16%
Mexiko	19,1	+53%
Afrika	50,1	-14%

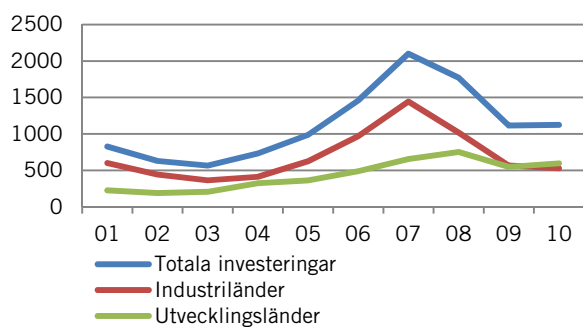
Siffrorna avser UNCTAD:s prognos (januari 2011) kompletterad med SCB:s redovisade helårssiffror för Sverige (mars 2011). En minskning överstigande 100 procent innebär att ett nettoinflöde har övergått i ett nettoutflöde av investeringar.

Källa: UNCTAD (2011), SCB (2011)

*) Med investeringar avses här genomgående direktinvesteringar. De definieras som investeringar där en investerare, vanligtvis ett företag, direkt eller indirekt äger minst 10 procent av aktier, andelar eller röster i en verksamhet belägen i ett annat land. Kännetecknen för en direktinvestering är långsiktighet och ägar kontroll. Direktinvesteringar sker främst genom företagsförvärv, nyetableringar samt expansionsinvesteringar, men i statistiken redovisas också kapitalflöden som är hänförliga till bl.a. företagsinterna omstruktureringar och koncernlån. Detta bidrar till att statistiken för utländska direktinvesteringar är ett trubbigt instrument som bör tolkas med försiktighet och användas som en indikator av flera i en bedömning av investeringsutvecklingen.

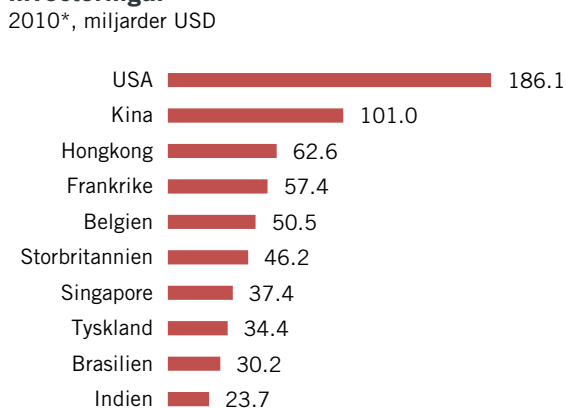
Liksom världsekonomin i stort visade utvecklingen av de globala investeringarna en splittrad bild under 2010. Medan många europeiska länder noterade stagnerande eller minskade utländska investeringar ökade investeringarna kraftigt i USA, Asien och Latinamerika. För första gången någonsin drog utvecklingsländerna till sig över hälften av de globala investeringarna.

Utvecklingen av internationella investeringar 2001-2010, utländska investeringar i miljarder USD

Källa: UNCTAD (2011)

Största mottagarländer för utländska investeringar 2010*, miljarder USD

*Siffrorna är preliminära (januari 2011).

Källa: UNCTAD (2011)

Efter ett vinstrikt 2010 har många företag god likviditet och är redo att genomföra internationella förvärv eller nyinvesteringar. Mycket tyder också på att den globala förvärvsaktiviteten ökade markant under andra hälften av 2010.

Det finns dock flera faktorer som motverkar en ökad internationell investeringsaktivitet. De offentliga stödåtgärderna och stimulanspaketerna som följde på finanskrisen och den efterföljande ekonomiska nedgången är under avveckling i de flesta länder. Det råder osäkerhet om den kommande ekonomiska utvecklingen och där-

med marknadernas utveckling i Europa och USA. Finansieringsmöjligheterna har stramats åt efter finanskrisen. Katastroferna i Japan och oroligheterna i Nordafrika och Mellanöstern kommer att få viss betydelse åtminstone i det kortare perspektivet. Till detta kommer mer diffusa men upplevda risker i form av bl.a. valutakrig och protektionism. Många europeiska länder står inför skattechöjningar, minskad konsumtion och nedskärningar av offentliga insatser för utbildning, FoU och infrastruktur. Det allmänna företagsklimatet är åter en viktig lokaliseringfaktor för företag som vill investera i Europa.

I resultaten från FN-organet UNCTAD:s investeringsenkät 2010-2012 framgår att de internationella investeringarna är pessimistiska om utvecklingen på kort sikt och mer positiva på medellång sikt. En global, uthållig uppgång i investeringarna är avhängig en visad stabilitet i det finansiella systemet och goda ekonomiska utsikter.

Sverige

Den exceptionellt höga tillväxten på 5,5 procent under 2010 gör att Sverige går på tvärs mot utvecklingen i närområdet och nu framstår som en av Europas starkaste ekonomier. Sveriges attraktionskraft för utländska investeringar kommer att öka ytterligare de närmaste åren till följd av de ekonomiska framgångarna och ett bra företagsklimat.

Med utländska investeringstillgångar som motsvarar 75 procent av BNP är Sverige redan en av världens mest internationaliserade ekonomier. Utvecklingen av de utländska investeringarna i Sverige speglar ändå finanskrisen och den globala ekonomiska nedgången de senaste åren. Efter ett starkt 2008, med avtagande aktivitet under slutet av året, föll investeringarna med 70 procent till 71 miljarder SEK 2009.

Enligt nyligen publicerade helårssiffror från SCB (mars 2011) uppgick de utländska investeringarna i Sverige 2010 till 38 miljarder SEK. Det innebär en halvering från 2009 års volymer och motsvarar endast 16 procent av den senaste toppnoteringen på 242 miljarder SEK från 2008.

Statistiken för Sverige är svåranalyserad. Helårssiffran dras ned av koncerninterna omflyttningar av lånekapital. För enskilda affärer betydde 2010 en nedgång i antalet utländska nyetableringar, men en liten uppgång i antalet utländska förvärv i Sverige. Inga storförvärv genomfördes under året. Samtidigt går de redan etablerade utländska företagens svenska verksamheter genomgående mycket bra, vilket stöds av det faktum att återinvesteringarna enligt SCB:s prognos når 84 miljarder SEK för 2010. En ytterligare indikation på ett starkt svenskt näringsliv är att de svenska före-

tagens investeringar i utlandet uppgick till höga 216 miljarder SEK, en uppgång med 10 procent från 2009 och den högsta nivån sedan 2007.

Den svaga helårssiffran för 2010 kan alltså delvis vara en illustration av att Sverige gick i otakt med den närmaste ekonomiska omvärlden Europa och Nordamerika, i den bemärkelsen att svenska företag var på offensiven i ett i övrigt svagt affärsklimat.

En gradvis återhämtning för de utländska investeringarna i Sverige kommer sannolikt att äga rum under 2011 driven av stora återinvesteringar i svenska verksamheter och ett ökat intresse för företagsförvärv, trots den starkare svenska valutan.

Utländskt ägande (urval länder)

2009, 2000 och 1990, utländska investeringstillgångar i procent av BNP

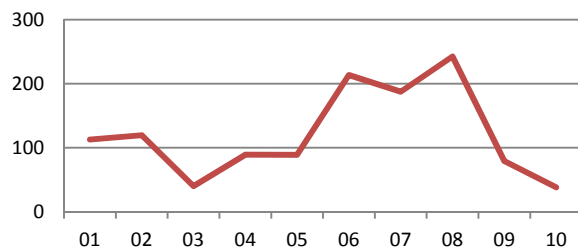
	2009	2000	1990
Singapore	194,0	119,3	82,6
Schweiz	94,2	34,7	14,4
Irland	85,1	131,9	79,4
Nederländerna	75,3	63,3	23,1
Sverige	75,0	38,0	5,2
Storbritannien	51,7	30,4	20,6
Danmark	50,9	46,0	6,8
EU genomsnitt	45,5	27,5	10,6
Frankrike	42,8	29,4	7,9
Polen	42,5	20,0	0,2
Kanada	39,3	29,3	19,4
Finland	37,2	19,9	3,7
Norge	30,4	18,1	10,7
Brasilien	25,5	19,0	8,5
USA	21,9	28,5	9,3
Tyskland	21,0	14,3	6,5
Ryssland	20,3	12,4	i.u.*
Indien	12,9	3,5	0,5
Kina	10,1	16,2	5,1
Japan	3,9	1,1	0,3

*Ingen uppgift.

Källa: UNCTAD (2011)

Utländska investeringar i Sverige

2001-2010, miljarder SEK

Källa: SCB (2011)

Näringslivets internationalisering (urval länder)

2009, 2000 och 1990, investeringstillgångar i utlandet i procent av BNP

	2009	2000	1990
Schweiz	163,5	92,9	27,7
Singapore	120,3	61,2	21,2
Nederländerna	107,4	79,3	35,9
Sverige	90,5	49,8	20,9
Irland	84,7	29,0	31,2
Storbritannien	76,0	62,3	23,1
Danmark	69,8	45,7	5,4
Frankrike	64,9	69,7	9,0
EU genomsnitt	55,0	41,4	11,3
Finland	53,0	42,8	8,0
Norge	43,1	20,4	9,4
Kanada	42,4	32,8	14,6
Tyskland	41,2	28,5	8,8
USA	30,2	27,6	12,6
Ryssland	20,1	7,8	i.u.*
Japan	14,6	6,0	6,7
Brasilien	10,0	8,1	9,4
Polen	6,1	0,6	0,1
Indien	6,1	0,4	0,0
Kina	4,9	2,3	1,1

* Ingen uppgift.

Källa: UNCTAD (2011)

Största mottagarländer för utländska investeringar

2007-2009

	Miljarder USD	Procent
1 USA	720	14,5
2 Storbritannien	324	6,5
3 Kina	287	5,8
4 Belgien	262	5,3
5 Frankrike	218	4,4
6 Kanada	182	3,7
7 Ryssland	169	3,4
8 Hongkong	162	3,3
9 Spanien	153	3,1
10 Tyskland	137	2,7
11 Nederländerna	135	2,7
12 Ungern	128	2,6
13 Australien	115	2,3
14 Brasilien	106	2,1
15 Indien	100	2,0
16 Jungfruöarna	98	2,0
17 Saudiarabien	96	1,9
18 Italien	88	1,8
19 Sverige	72	1,4
20 Schweiz	66	1,3
Totalt topp 20	3 618	72,6
Övriga länder	1 367	27,4
Världen	4 985	100,0

Källa: UNCTAD (2011)

Största investerarländer

2007-2009, investeringar i utlandet

	Miljarder USD	Procent
1 USA	972	18,4
2 Storbritannien	498	9,4
3 Frankrike	473	8,9
4 Tyskland	360	6,8
5 Japan	276	5,2
6 Spanien	228	4,3
7 Belgien	221	4,2
8 Kanada	179	3,4
9 Italien	179	3,4
10 Hongkong	164	3,1
11 Ryssland	148	2,8
12 Schweiz	123	2,3
13 Kina	123	2,3
14 Ungern	120	2,3
15 Sverige	96	1,8
16 Luxemburg	94	1,8
17 Jungfruöarna	91	1,7
18 Norge	77	1,5
19 Österrike	72	1,4
20 Australien	68	1,3
Totalt topp 20	4 562	86,1
Övriga länder	735	13,9
Totala utgående investeringar	5 297	100,0
Justering*	-312	
Världen	4 985	

* Oförklarad skillnad i statistiken mellan ingående och utgående investeringar.

Källa: UNCTAD (2011)

Nyinvesteringar i Nordeuropa

2010, utländska nyetableringar och expansionsinvesteringar

	Antal investeringar	Procent
Polen	308	41
Tyskland	114	15
Ryssland	72	10
Sverige	67	9
Litauen	42	6
Finland	33	4
Danmark	31	4
Norge	29	4
Estland	27	4
Lettland	23	3
Totalt	746	100

Siffrorna gäller Sverige, Norge, Danmark, Finland, Estland, Lettland, Litauen, Polen, norra Tyskland samt nordvästra Ryssland.

Källa: fDi Markets (2011)

Regional fördelning av utländska investeringar

2007-2009, utländska investeringar per region

	Miljarder USD	Procent
Europa	1 951	39
Nordamerika	903	18
Asien	1 474	30
Latinamerika	463	9
Afrika	194	4
Världen	4 985	100

Källa: UNCTAD (2011)

Länderfördelning av utländska företag i Sverige

2009, fördelning per ägarland

	Antal anställda	Tillgångar miljarder SEK
USA	99 074	164
Storbritannien	78 693	315
Finland	62 487	226
Danmark	58 090	182
Norge	56 049	151
Tyskland	55 195	131
Nederländerna	42 651	358
Luxemburg	42 115	341
Frankrike	42 039	71
Schweiz	24 362	66
Övriga länder	64 809	348
Totalt	625 564	2 353

Källa: Tillväxtanalys (2010)

Fördelning av utländska tillgångar i Sverige

2009, fördelning per bransch

	Tillgångar miljarder SEK	Procent
Kemi och läkemedel	446	19
Finans och försäkring	236	10
Verkstad	229	10
Energi och vatten	210	9
Varuhandel	201	9
Livsmedel	192	8
Bygg och fastigheter	134	6
Trä och papper	115	5
Transport och kommunikation	104	4
Övriga branscher	486	21
Totalt	2 353	100

Källa: SCB (2010)

Utländska företag och anställda efter etableringsform

2009

Etableringsform	Antal företag	Andel företag %	Antal anställda
Förvärv/köp	3 119	38	134 117
Fusion/sammanslagning	122	2	19 942
Nyetablering	3 182	40	49 855
Övrigt	708	9	19 680
Uppgift saknas	932	11	4 513
Totalt	8 063	100	228 107

I undersökningen ingår enbart moderbolag och filialer. I Sverige fanns totalt 13 636 utländska företag med 625 564 anställda 2009.

Källa: Tillväxtanalys (2010)

Invest Sweden är en myndighet med uppdrag att genom information och kontakter aktivt medverka till att utländska företag i olika former investerar i Sverige. Investeringarna kan bl.a. ta formen av nyetableringar, expansionsinvesteringar, samarbetsavtal, strategiska allianser och förvärv.

Invest Sweden har huvudkontor i Stockholm och utlandskontor i Brasilien, Indien, Japan, Kina, och USA. Därutöver samarbetar Invest Sweden med många offentliga och privata aktörer, både i Sverige och utomlands.

www.investsweden.se